

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te Oosterzele

Hoofdstructuur bao

	Pedagogische eenheid	
	Instellingsnummer	23622
	Instelling	Vrije Basisschool
directeur		Myriam TORREKENS
adres		Poststraat 10_A - 9860 BALEGEM
telefoon		09-362.68.17
fax		09-362.68.17
e-mail		vbb@telenet.be
website/URL		www.vrijebasisschoolbalegem.be
	Bestuur van de instelling	968669 - Kath. Scholen Regio Oosterzele te MOORTSELE
adres		Kloosterstraat 27 - 9860 MOORTSELE
	Scholengemeenschap	121277 - Kat Scholengemeenschap Rhode-Schelde te WETTEREN
adres		Cooppallaan 128 - 9230 WETTEREN
	CLB	115048 - Vrij CLB Zuid - Oost - Vlaanderen te OUDENAARDE
adres		Burgschelde 7 - 9700 OUDENAARDE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	10/01/2012, 11/01/2012, 12/01/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	12/01/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	20/01/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Bart De Bie
	Teamleden	Anne Vanwelden
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	7
3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.3 Lager onderwijs: wiskunde	9
3.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	10
3.5 Lager onderwijs: leren leren	11
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	12
4.1 Begeleiding	12
4.2 Evaluatie	13
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	15
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	17
6.1 Wat doet de school goed?	17
6.2 Wat kan de school verbeteren?	18
6.3 Wat moet de school verbeteren?	18
7. ADVIES	19
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	19

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Tijdens de doorlichting gaat de inspectie na of de school voldoende onderwijskwaliteit realiseert en of ze haar kwaliteit systematisch bewaakt. Verder onderzoekt ze het algemeen beleid van de school. In deze school stonden, zowel in het kleuteronderwijs als in de lagere afdeling, wiskunde en wereldoriëntatie in de **focus**. In de lagere afdeling werd ook het 'leren leren' onderzocht. Bovendien waren de evaluatie- en rapporteringspraktijk en de socio-emotionele begeleiding ook voorwerp van onderzoek.

In haar oordeel houdt de inspectie rekening met **specifieke kenmerken** van de school, van het personeel, van de leerlingen en van de omgeving. De Vrije Basisschool in Balegem is een kleinschalige dorpsschool op het platteland en biedt kleuter- en lager onderwijs aan. In de nabijheid is ook een gemeentelijke basisschool. De meeste leerlingen wonen in de buurt van de school. De school heeft een ervaren en stabiel lerarenteam, dat getuigt van betrokkenheid, veranderingsbereidheid, gezamenlijke doelgerichtheid, collegialiteit en zin voor initiatief. De directeur heeft al jarenlang ervaring met leiding geven.

De school legt verscheidene **outputresultaten** voor. Vrijwel alle leerlingen halen het getuigschrift basisonderwijs en de aanwezige gegevens uit het vervolgonderwijs geven aan dat ongeveer alle leerlingen een A-attest halen. Genormeerde eindproeven en testen uit het volgsysteem laten bevredigende resultaten zien voor spellen, lezen en wiskunde. Uit een universitair loopbaanonderzoek blijkt dat de leerlingen voldoende leerwinst boeken voor Nederlands en wiskunde. Voor andere leergebieden beschikt de school niet over relevante en actuele outputgegevens betreffende leerprestaties. De oudste kleuters halen goede resultaten op een genormeerde test. Ze stromen vlot door naar de lagere afdeling en hun resultaten in het eerste leerjaar zijn bevredigend. Het aantal kinderen met schoolachterstand is lager dan het Vlaams gemiddelde. De school beschikt niet over actuele gegevens over de tevredenheid van ouders, leerlingen of personeelsleden.

In de **kleuterafdeling** voldoen **wiskundige initiatie** en **wereldoriëntatie**. De leraren zoeken naar variatie en gradatie in hun aanbod en steunen bij de selectie van doelen op het leerplan. De school bewaakt momenteel in hoeverre het totaalaanbod voldoende aansluit bij de leerplannen wiskunde en wereldoriëntatie. Het didactisch handelen sluit aan bij de principes van de leerplannen. Het onderwijs wordt vooral thematisch aangeboden en verrijkt met activiteiten in hoeken. Binnen die thema's is ruimte voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie. De activiteiten sluiten voldoende aan bij de leefwereld van de kleuters en beogen een brede ontwikkeling. Ze zijn gericht op actief exploreren van de realiteit, het beleven van ervaringen en het stimuleren van de ontwikkeling van de kleuters. Het thematisch onderwijs wordt aangevuld met activiteiten in hoeken en klassikale 'leer'-momenten. Ook hier gaat de school voldoende ontwikkelingsgericht mee om en is er voldoende aandacht voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie. De evaluatie van de kleuters is vooral op het kleutervolgsysteem gebaseerd, maar dit is nog een werkpunt.

In de **lagere afdeling** voldoet **wiskunde**. De school kan goede resultaten en leerwinst voorleggen. De praktijken zijn vooral gebaseerd op actuele methodes. Met het oog op gradatie in het aanbod stelde de school ook recentelijk een leerlijn op voor meten en meetkunde. De school biedt haar onderwijs didactisch waardevol aan en ondersteunt dit met haar klasinrichting en de inventaris van didactische materialen. Ze differentieert in haar aanbod en werkvormen en begeleidt, onder meer vanuit de zorgwerking, leerlingen die traag vorderen. De evaluatie verloopt vooral op basis van de methodetoetsen.

Wereldoriëntatie voldoet in de lagere afdeling. Voor wereldoriëntatie kan de school geen actuele outputgegevens voorleggen die aantonen dat de leerlingen de eindtermen halen. Het onderwijs is hoofdzakelijk gebaseerd op (actuele) methodes en wordt gerelateerd aan

het leerplan. De school ontwikkelde recentelijk een leerlijn voor wereldoriëntatie om de verticale opbouw en de spreiding over de verschillende domeinen na te gaan. De school houdt voldoende rekening met de uitgangspunten in het leerplan. Ze besteedt voldoende aandacht aan realiteitsgebonden contexten, bronnengebruik, domeinoverschrijdend werken en (inter)actief leren. De evaluatie van wereldoriëntatie kan beter aansluiten bij het leerplan.

De leergebiedoverschrijdende eindtermen '**leren leren**' worden voldoende nagestreefd. De school stelde recentelijk een leerlijn op die voldoende aansluit bij de eindtermen. Die leerlijn functioneert voorlopig als 'schooleigen planning', maar is voor verbetering vatbaar. De leraren voeren de geplande activiteiten sterk geïntegreerd uit. De mate waarin leraren bewust het 'leren leren' op de voorgrond zetten verschilt nog. De school beschikt niet over afspraken om het 'leren leren' te evalueren.

De school ontwikkelde binnen haar gelijke onderwijskansen(GOK)beleid een plan om de **socio-emotionele begeleiding** van haar leerlingen te verbeteren. Ze deed dit op basis van haar ervaring met moeilijk gedrag en aanhoudende conflicten tussen leerlingen. Op basis van het algemeen doel om het zelfconcept en de sociale vaardigheden van haar leerlingen te verbeteren, werkte ze een aantal actiepunten uit. Dit beleid werd tot aan de tussentijdse evaluatie planmatig uitgevoerd. Nadien werd hier nog weinig strategisch mee omgegaan. De school ontwikkelde recentelijk wel een groeilyn 'socio-emotionele ontwikkeling' en enkele initiatieven blijven nog overeind.

De **evaluatiepraktijk** is in de beide niveaus nog een werkpunt. De leraren in het kleuteronderwijs volgen de ontwikkeling van hun kinderen op en gebruiken de gegevens zinvol. Ze evalueren echter vanuit verschillende invalshoeken en gebruiken verschillende technieken. Een bijsturing van schoolafspraken kan de evaluatie op kleuterniveau optimaliseren. Dit geldt ook voor de lagere afdeling. Voor enkele leergebieden rekent men vooral op de methodegebonden toetsen. In welke mate de gehele evaluatie, toetsen en beginnende vormen van alternatieve evaluatie, voldoende de leerplandoelen evalueren, werd nog niet onderzocht. Vooral voor muzische vorming en de leergebiedoverstijgende eindtermen biedt zich een reflectie op en bijsturing van de huidige praktijk aan.

De school **rapporteert** over de leerlingen in beide niveaus door (in)formeel overleg en oudercontacten. In de lagere afdeling vernieuwde ze haar rapport en is dit nu opgesplitst in een puntenrapport en een leef- en leerhoudingenrapport. Aan deze langdurige ontwikkeling lag weinig onderbouwde visie aan de grondslag. Hoewel de rapportering op verschillende terreinen verbeterde, zijn sommige aspecten nog voor verbetering vatbaar.

De school behoudt haar onderwijskwaliteit en ontwikkelt zich vooral door het verantwoordelijkheidsgevoel van het lerarenteam dat op basis van een gezamenlijke zorg voor een 'goede school' en 'kwaliteitsvol onderwijs' geregeld beleidsinitiatieven neemt. De directeur is hiervoor ontvankelijk, maar neemt haar leidende en/of coördinerende rol in elke fase van de schoolontwikkeling te weinig op. Dit resulteert in trage en moeizame ontwikkelingstrajecten, communicatiestoornissen, moeilijke besluitvorming en/of beperkte realisatie van ideeën. De school heeft duidelijk nood aan de uitvoering van een meer planmatig, transparant en democratisch beleid, bijvoorbeeld zoals het door de scholengemeenschap wordt voorgesteld.

Omdat de onderwijskwaliteit binnen de gestelde focus beantwoordt aan de verwachtingen van de overheid, besluit de inspectie deze doorlichting met een gunstig advies.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie

wereldoriëntatie

Lager onderwijs

wiskunde

wereldoriëntatie

leren leren

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Begeleiding

Socio-emotionele begeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Motivering

- De genormeerde test voor de oudste kleuters en de resultaten in het eerste leerjaar tonen aan dat de school de ontwikkelingsdoelen wiskundige initiatie nastreeft.
- Onder impuls van de scholengemeenschap is de school dit schooljaar gestart met de bewaking van haar aanbod in wiskundige initiatie. Dit gebeurt op basis van het leerplan. De leraren voeren die bewaking wekelijks uit en beogen hiermee een horizontaal en verticaal samenhangend geheel. De diverse aspecten van getallen, meten en ruimte worden voldoende nagestreefd. Een evaluatie aan het einde van dit schooljaar zal een totaalbeeld van het aanbod verschaffen.
- Leraren verschillen in het gericht plannen van wiskundige activiteiten. In sommige planningsdocumenten komen wiskundige activiteiten heel duidelijk en sterk gevarieerd

aan bod. Andere leraren verwijzen meer naar impliciete momenten of ontwikkelingskansen die ze integreren in andere activiteiten.

- Leraren gebruiken sinds kort hun leerplan systematisch om hun activiteiten te plannen. Ze nemen nu de leerplandoelen in hun agenda over en houden daarbij rekening met een gevarieerd en gradueel aanbod. Die doelen worden slechts beperkt en op verschillende manieren geconcretiseerd tot lesdoelen.
- De leraren maken gebruik van 'groeilijnen' als achtergrondinformatie om de verticale samenhang in hun hoekenaanbod te bewaken. De leerplandoelen 'wiskundige initiatie' zijn hier beperkt in vertegenwoordigd. De school ontwikkelde al enkele hoekenfiches. Die kunnen op termijn meer functioneel ingezet worden dan de 'groeilijnen'.
- Bij de oudste kleuters gaat meer specifieke aandacht naar wiskundige initiatie. De leraar organiseert hiervoor een wiskundehoek, die naargelang het thema en de mogelijkheden van de kleuters anders wordt ingevuld. Soms zijn hier lesfiches aan gekoppeld. De leraar biedt ook veel wiskundige activiteiten digitaal aan en ondersteunt hier sterk ontwikkelingsgericht. Ook het contractwerk bevat geregeld wiskundige activiteiten.
- De school beschikt over voldoende materialen en didactische middelen om de wiskundige initiatie in te richten. De leraren kennen ook de vindplaats ervan.
- De leraren volgen de vorderingen en ontwikkelingskansen van hun kleuters permanent op. Ze observeren hiervoor hun kinderen tijdens activiteiten.
- Leraren passen hun onderwijs aan de ontwikkeling van de kleuters aan. Ze stimuleren en differentiëren naargelang de behoeften van hun kleuters. Vanuit een ervaringsgericht perspectief biedt men kleuters verschillende mogelijkheden om met het aanbod om te gaan. In mindere mate biedt men vanuit een ontwikkelingsondersteunend perspectief sommige kleuters opdrachten of begeleiding op maat aan.
- De differentiatie is begrensd door de schoolorganisatorische keuze om de gesubsidieerde zorg- en GOK aan te wenden voor de opsplitsing van een klasgroep. Onder meer daardoor biedt de school in de kleuterafdeling geen extra ondersteuning op leerlingenniveau. De leraren kunnen op de personeelsvergadering en het multidisciplinair overleg (MDO) wel problemen van kleuters bespreken en in die zin op ondersteuning in tweede lijn rekenen.

3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- De school heeft nog geen zicht op het totale aanbod en de aansluiting daarvan bij het leerplan. Sommige leraren bewaken zowel de variatie als gradatie van hun aanbod sinds kort schriftelijk. Anderen rekenen voor deze bewaking op de mogelijkheid van hun planningsoftware. Niet elk initiatief verloopt even efficiënt. Aan het einde van het schooljaar zal ook moeten blijken of alle domeinen voldoende gradueel worden aangeboden.
- Sommige leraren plannen vooral vanuit een leerlinggericht perspectief, anderen eerder vanuit een doelgericht perspectief. Sommigen selecteren per activiteit een waaier van leerplandoelen, om de kleuter zelf te laten kiezen in welk(e) ontwikkelingsdomein- of zone hij of zij met het aanbod omgaat. Anderen selecteren strikter en werken meer vanuit enkele vooropgestelde doelen voor de (hele) groep..
- Wereldoriëntatie wordt vooral thematisch aangeboden. De leraren beschikken over een overwegend kalendergebonden jaaroverzicht van thema's. Hierin bieden ze de activiteiten op een geïntegreerde wijze aan. Voor de keuze van activiteiten overleggen ze met hun collega's. Vanuit verschillende ervaringssituaties streven ze naar een evenwicht tussen alle domeinen.

- Het kleuterinitiatief heeft nog groei mogelijkheden. De leraren staan wel open voor initiatief van kleuters door elementen van hun ervaringswereld op te pikken, maar ze nemen hieromtrent eerder een afwachtende houding aan.
- Het onderwijs is voldoende realiteitsgebonden. De school maakt gebruik van uitstappen, de tuin, ouders of de buurt om de werkelijkheid door de kleuters te laten ontdekken. Anderzijds leiden enkele activiteiten ook tot een (uiteraard beperkte) deelname aan de 'maatschappij', bijv. door het 'schrijven' en versturen van een brief.
- De school heeft aandacht voor actie en interactie. De leraren schenken daarbij voldoende aandacht aan het exploreren en experimenteren en bieden daarvoor vooral diverse materialen aan. Ze stimuleren en begeleiden kinderen tot samen spelen en zetten daarvoor soms hun hoekenwerking bewust in.
- De school maakt werk van de verrijking van het hoekenaanbod binnen de thema's. De hoeken worden soms aangepast aan het thema. Op voorzet van de scholengemeenschap zoeken de leraren momenteel bijkomende mogelijkheden om hun hoeken in te richten binnen het actuele thema. Doel is om deze ideeën te verzamelen en op het niveau van de scholengemeenschap voor enkele thema's uit te wisselen.
- Het hoekenaanbod geeft aanleiding tot brede ontwikkeling en is voldoende gradueel opgebouwd. De klassen beschikken over voldoende materialen en gevarieerde hoeken om kleuters op verschillende domeinen (motorisch, cognitief, emotioneel, taal, ...) te laten ontwikkelen. De nieuwe hoekenfiches, groeilijnen en schoolse afspraken bevorderen de verticale opbouw van het aanbod.
- Een aantal dagelijkse activiteiten, waaronder het onthaal en het opruimen, bevat elementen van wereldoriëntatie. Hier zit voldoende gradatie in.
- De klasinrichting is voldoende uitnodigend, maar heeft nog ontwikkelingskansen. De kalenders in de onthaalhoek ondersteunen de ontwikkeling van de kinderen. Ze sluiten aan bij het leerplan, zijn logisch opgebouwd en worden functioneel gebruikt. Het actuele thema springt niet in alle klassen in het oog. De boekenhoek wordt in verschillende mate aangepast aan het thema.
- De school hanteert geen specifieke afspraken over de evaluatie van wereldoriëntatie. Leraren reflecteren in hun agenda wel over hun activiteiten en/of leerlingen.

3.3 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Motivering

- De school kan met valide toetsgegevens aantonen dat haar leerlingen de eindtermen wiskunde in voldoende mate halen. De eindresultaten zijn goed en variëren binnen een aanvaardbare spreiding, naargelang het niveau van de groep.
- Het onderwijsaanbod is gebaseerd op een (nieuwe) actuele methode die vrij nauwgezet gevolgd wordt. De inhouden meten en meetkunde werd door de leraren recentelijk in leerlijnen geplaatst.
- De leraren besteden aandacht aan de diverse domeinen en aan de verschillende vaardigheden. Ze vinden een evenwicht tussen begripsvorming, wiskundetaal, feitenkennis en procedures. Ze hebben ook oog voor probleemoplossende vaardigheden en strategieën. Soms wordt het aanbod of de didactiek van de methode aangepast op basis van eigen inzichten en ervaringen. De betrokken leraren overleggen daarover met elkaar.
- De leraren creëren waardevolle didactische praktijken. Ze vertrekken vanuit concrete rekenhandelingen om via visualisaties en duidelijke technieken tot abstracte vaardigheden te komen. Ze spreken daarbij het probleemoplossend vermogen van de leerlingen voldoende aan. In het eerste leerjaar valt op dat de uitgebreide aandacht voor basisvaardigheden voor minder moeilijkheden (dan voorheen) zorgt.

- De aanwezige didactische materialen zijn geïnventariseerd en worden zinvol ingezet. Zo gaan leraren efficiënt en effectief om met hun digitale borden. De leerlingen beschikken ook over de nodige leermiddelen.
- De klaswanden ondersteunen het wiskundeonderwijs via algoritmen, synthesesetabellen en/of heuristieken.
- Leraren volgen hun leerlingen permanent op. Sommigen doen dit op basis van specifieke technieken, zoals foutenanalyses of –frequentietabellen.
- De leraren differentiëren door gebruik te maken van de mogelijkheden in de methode. Voor leerlingen met behoeften aan ondersteuning organiseren ze diverse initiatieven, zoals verlengde instructie, begeleid oefenen, tempodifferentiatie of differentiatie in handelingsniveau. Snellerende leerlingen kunnen uitdagende opdrachten uitvoeren. ICT wordt hier al zinvol voor ingeschakeld. De school beschikt niet over afspraken om deze didactische technieken op elkaar af te stemmen.
- Voor leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften kunnen de leraren een beroep doen op de zorgleraar. Hij ondersteunt die leerlingen op verschillende manieren en in verschillende groeperingsvormen, afhankelijk van het aangemelde probleem. Ook op lerarenniveau worden de leraren door de zorgleraar ondersteund.
- De school neemt twee keer per jaar de genormeerde toetsen voor het leerlingvolgsysteem af. De leraren analyseren die voor hun eigen groep en sturen op basis daarvan hun onderwijspraktijk op groeps- of individueel niveau bij. De resultaten van deze toetsen zijn vergelijkbaar met de eigen toetsgegevens. Vooral het opgelegde tempo blijkt voor sommigen moeilijk te halen.
- De school heeft de genormeerde eindproeven op schoolniveau nog niet besproken of geanalyseerd om daarvan een optimalisering van de onderwijskwaliteit af te leiden.

3.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- De school beschikt niet over actuele en valide outputgegevens om aan te tonen dat haar leerlingen de eindtermen wereldoriëntatie halen. In het verleden nam de school wel eenmalig deel aan een peilingsonderzoek voor het domein 'natuur'. De resultaten waren goed.
- Het aanbod wordt op verschillende manieren gerelateerd aan het leerplan. De leraren formuleren leerplandoelen als 'lesdoelen' in hun agenda. Die doelen worden meestal niet concreet gemaakt en zijn soms in aantal heel uitgebreid, waardoor de aansturing van de praktijk door deze doelen te relativiseren valt. Sommige leraren beschikken over een overzicht van leerplandoelen en formuleren in hun agenda wel concrete, geoperationaliseerde doelen. Deze praktijkverschillen vormden nog geen voorwerp van evaluatie.
- De leraren baseren hun onderwijs in de praktijk op (actuele) methodes, die ze naar eigen inzicht aanpassen en/of aanvullen. Via overleg maken leraren afspraken over de differentiatie in hun aanbod. Recentelijk legde de school haar aanbod in een leerlijn vast. Hieruit blijkt voldoende spreiding over de domeinen en gradatie, nochtans blijft hier een kritische beschouwing en flexibele instelling nodig.
- In een aantal klassen komt de actualiteit geregeld aan bod en rekent men hiervoor op een actieve bijdrage door de leerlingen.
- De school heeft voldoende aandacht voor realiteitsgebondenheid. Enerzijds gebruiken leraren de realiteit als aangrijpingspunt via beelden, waarnemingen, belevingen en uitstappen. Anderzijds passen de leerlingen de verworven inzichten en vaardigheden ook toe in hun leefwereld, bijv. door sortering van afval, het gebruik van gezonde tussendoortjes, toepassen van fietsvaardigheden,...).

- De aandacht voor leerlingeninitiatief is beperkt. De leraren bieden zowel de thema's als de invulling ervan bijna helemaal zelf aan. De inbreng van leerlingen wordt weinig georganiseerd, tenzij het om specifieke presentaties gaat.
- De invulling van thema's verloopt gedeeltelijk volgens het principe van 'multiperspectiviteit'. Sommige leraren slagen er enigszins in om hun thema's vanuit verschillende domeinen te benaderen. Bij anderen zijn de thema's eerder gebonden aan een (aspect van een) domein. In een aantal klassen maakt men gebruik van relatief veel cursorische lessen om bepaalde inzichten en vaardigheden aan te leren. Deze variatie aan invalshoeken en afwijking van de uitgangspunten van het leerplan werden nog niet kritisch bekeken.
- De leerlingen gebruiken op een actieve manier diverse bronnen om inhoud te verwerven en/of voor te stellen. Ze maken hierbij zinvol gebruik van ICT. Diverse studievoordigheden en leerhoudingen komen hierbij op een geïntegreerde wijze aan bod.
- Leraren organiseren voldoende actieve en interactieve werk- en groeperingsvormen. Groeperingsvormen zijn soms aangepast aan de competenties van de leerlingen. De aandacht voor verschillende leerstijlen en talenten van leerlingen is nog eerder beperkt.
- In het kader van schoolloopbaanbegeleiding biedt de school binnen wereldoriëntatie vooral in de derde graad een gerichte 'horizonverruiming' aan. De permanente integratie van de verschillende maatschappelijke velden (dienstensector, landbouw, industrie, verzorging,...) in het aanbod wereldwereldoriëntatie is nog beperkt.
- De evaluatie van wereldoriëntatie is vooral gebaseerd op de methodes. Wereldoriëntatie wordt vooral met schriftelijke toetsen aan het einde van een thema geëvalueerd. Die evaluatie wordt aangevuld door observaties bij de jongste leerlingen of presentaties bij oudere leerlingen. De school heeft enigszins aandacht voor de evaluatie van vaardigheden, maar onderzocht nog niet in hoeverre de evaluatie aansluit bij het leerplan.
- De leraren namen deel aan nascholing over het vernieuwde leerplan en passen op dit vlak hun onderwijs aan.

3.5 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet

Motivering

- De school ontwikkelde recentelijk een leerlijn leren leren die ze beschouwt als de verplichte 'schooleigen planning'. Die leerlijn is een inventaris van activiteiten die de school aanbiedt en is gericht op de betrokken leergebiedoverschrijdende eindtermen. Die leerlijn bevat geen visie, concrete doelstellingen of afspraken over didactiek of evaluatie(methoden). Er wordt ook geen evaluatie of opvolging van dit plan voorop gesteld.
- Alle leraren voeren de schooleigen planning 'leren leren' uit en alle eindtermen komen (min of meer bewust) aan bod. In de onderbouw gaat men eerder impliciet met 'leren leren' om. Naarmate leerlingen ouder worden, komt het 'leren leren' meer op de voorgrond, waardoor het reflecteren over de eigen leerhoudingen beter gevoed wordt.
- In de praktijk is het 'leren leren' sterk geïntegreerd in de verschillende leergebieden. In de derde graad heeft de school specifieke aandacht voor het leren studeren. Ze doet dit op een zinvolle en functionele manier. Bij het 'bronnengebruik' valt vooral een efficiënte inzet van ICT op, waarmee de school ook een aantal leergebiedoverstijgende eindtermen ICT nastreeft. Bij de oudste leerlingen gebruikt de school ook een methode om het leren leren te ondersteunen.
- De evaluatie verloopt erg verscheiden en weinig gegrond. Nochtans mondt die uit in een uitgebreide rapportering.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Begeleiding

4.1.1 *Sociale en emotionele begeleiding*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning.

Motivering

- Op basis van jarenlange ervaringen met conflicten tussen leerlingen en enkele leerlingen met 'gedragsmoeilijkheden', koos de school in 2008 voor het thema 'socio-emotionele ontwikkeling' binnen haar GOK-beleid. Die keuze werd voorafgegaan door een aantal andere initiatieven die men ondertussen had verlaten. Als algemeen doel formuleerde de school "Het aantal kinderen met een positief zelfbeeld (welbevinden en tevredenheid) en hun sociale competentie verhogen".
- Dit doel werd vertaald in een uitgebreid aantal actiepunten op leerlingen-, leraren- en schoolniveau. Zo plande de school initiatieven rond het leren uiten van gevoelens, het versterken van gewenst gedrag in de klas en op school, de bevordering van leerlingenparticipatie en een beleid voor straffen en belonen. De verwachtingen rond een andere lerarenstijl werden minder concreet gemaakt, maar wel door een nascholing ondersteund.
- Enkele van bovenstaande actiepunten werden concreet uitgewerkt. Zo maakt(e) de school doelgericht gebruik van klasgesprekken en specifieke werkvormen voor het herkennen en uiten van gevoelens. Ze werkte enkele beloningssystemen uit op klas- en schoolniveau. Ze ontwikkelde een spelcultuur door het aanleren van spelen en het aanbod van spelmateriaal. Ze richtte een leerlingenraad op en werkte een tweetal jaarthema's uit rond 'het zich goed voelen'.
- De school voorzag voor het team en voor individuele leraren nascholingen over de GOK-actiepunten. De meerwaarde van die nascholingen is verschillend.
- In de tussentijdse evaluatie van het GOK-plan in 2009-2010 schetste de school duidelijk de stand van zaken. Hieruit bleek dat sommige acties nog niet opgestart werden (beleid in straffen en belonen), om extra ondersteuning vroegen (leerlingenraad) of weinig relevant geacht werden (vertrouwensleerkracht). Enkele 'geslaagde acties' werden toen vastgelegd in de 'bijlagen bij het GOK-plan' en blijven voortbestaan, bijv. een plan van aanpak voor conflicten.
- Sinds de tussentijdse evaluatie en de wijziging van het GOK-team wordt de socio-emotionele ontwikkeling nog weinig planmatig aangestuurd en opgevolgd. De verplichte eindevaluatie (in 2010-2011) is niet formeel georganiseerd. Momenteel gaan enkele initiatieven niet meer door (bijv. de leerlingenraad) of worden ze minder systematisch ingezet (bijv. specifieke werkvormen rond gevoelens). In hoeverre de lerarenstijl werkelijk gewijzigd is, wordt ook niet specifiek opgevolgd.
- De school bracht het rendement van het gevoerde beleid nog niet in kaart. Of het aantal kinderen met een positief zelfbeeld verhoogd is en of de leerlingen nu over meer sociale vaardigheden beschikken, werd nog niet onderzocht. Sommige teamleden menen wel dat er minder conflicten zijn op de speelplaats.
- Recentelijk ontwikkelde het team een leerlijn 'socio-emotionele vaardigheden' en een coherente aanpak voor 'belonen en straffen'. Het is de bedoeling om die elementen binnenkort op de personeelsvergadering te bespreken en te verankeren in het schoolbeleid.

- Voor de voortzetting van het GOK-plan in 2011-2012 beschikt de school niet over een expliciete planning.

4.2 Evaluatie

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning.

4.2.1 Evaluatiepraktijk

Motivering

- De school heeft geen expliciete of eenduidige visie op 'evalueren'. Dit leidt tot verschillende mechanismen in de praktijk.
- In de kleuterafdeling evalueren de leraren de ontwikkeling van hun kleuters vooral via permanente observatie. Dit leidt tijdens de les dikwijls tot onmiddellijke aanpassingen.
- De neerslag van observaties verloopt verscheiden maar ondersteunt wel overal het onderwijsleerproces op korte of middellange termijn. Soms noteren leraren observatiegegevens *leerlinggericht* in een schriftje, los van vooropgestelde doelen. Anderen gebruiken het tabblad 'evaluatie' in hun agenda. Zij evalueren op die manier zowel de vorderingen van kleuters als hun activiteiten vanuit de vooropgestelde doelen en dus *prestatiegericht*. Anderen gebruiken, op basis van een schoolafpraak, vooral het kindvolgsysteem voor observaties op korte termijn. In die zin is het systeem weinig efficiënt. Sommigen combineren verschillende van de bovenvermelde observatiesystemen.
- Alle kleuterleraren volgen de ontwikkeling van hun kinderen op lange termijn op via het digitaal kindvolgsysteem. Dit systeem is opgebouwd op basis van specifieke ontwikkelingslijnen en is bedoeld om *ontwikkelingsondersteunend* te gebruiken. De school maakte afspraken over het invullen ervan, maar niet over de inzet van de onderliggende remediërmogelijkheden. De verschillen tussen de praktijken tonen aan dat de schoolafspraken te weinig verfijnd worden. Het kindvolgsysteem geeft een beeld van de ontwikkeling van de kleuters op lange termijn en vormt een basis voor overleg met collega's, ouders en hulpverlenende instanties.
- Het kindvolgsysteem wordt soms als doel gebruikt. Leraren voelen de noodzaak aan om specifieke activiteiten te organiseren om dit evaluatie-instrument te kunnen invullen. Ook de leraar lichamelijke opvoeding organiseert hiertoe enkele specifieke lessen.
- Op kleuterniveau overweegt de school om een ander volgsysteem in gebruik te nemen. De keuze voor dit nieuw 'middel' wordt nog niet gekoppeld aan een duidelijk 'doel'.
- In de lagere afdeling volgen de leraren de vorderingen van hun leerlingen permanent op. Dit doen ze via dagelijkse informele observaties of de opvolging van dagelijks werk.
- Voor Nederlands, wiskunde, Frans en wereldoriëntatie evalueren de leraren de prestaties van hun leerlingen vooral met methodegebonden toetsen. Voor Nederlands, wiskunde en Frans komen daarbij alle domeinen aan bod. Voor wereldoriëntatie vormde de evenwichtige spreiding over alle domeinen en kennisverwervingsniveaus (kennis, inzicht, vaardigheden) nog geen onderwerp van analyse.
- Voor sommige aspecten van Nederlands en wiskunde brengen sommige leraren de vorderingen van de leerlingen op korte termijn systematisch in beeld. Ze gebruiken daarvoor foutenfrequentietabellen.
- Sommige leraren ontwerpen zelf enkele toetsen op basis van eigen inzichten, bijv. over specifieke rekentechnieken. Anderen vervangen de voorziene toetsen aan het einde van een leereenheid door kortere, meer formatieve toetsen, geïntegreerd in het leerproces. Hierover bestaat op school geen duidelijke visie.
- Voor wereldoriëntatie doen leraren min of meer een beroep op alternatieve evaluatie. In de onderbouw gebruikt men hiervoor vooral observatie, in de bovenbouw doet men

een beroep op presentaties door leerlingen. De criteria die uiteindelijk tot een beoordeling leiden zijn echter niet altijd duidelijk en soms weinig afgeleid van vooropgestelde doelen.

- Voor muzische vorming, leren leren en sociale vaardigheden gebeurt de evaluatie nauwelijks op basis van vooraf bepaalde criteria. De school heeft geen zicht op de aansluiting van de evaluatie bij het leerplan. Voor muzische vorming is de evaluatiepraktijk heel divers. De leerlingen worden wel in groeiende mate betrokken bij de evaluatie, maar die betrokkenheid wordt nauwelijks doorgetrokken naar de beoordeling op het rapport.
- ICT wordt weinig expliciet geëvalueerd en niet gerapporteerd.
- Lichamelijke opvoeding wordt in de lagere afdeling geëvalueerd op basis van het nieuwe leerplan. Die evaluatie is voldoende gericht op diverse motorische competenties, een gezonde en veilige levensstijl en het zelfconcept.
- Op lange termijn volgt de school de leerlingen op met haar leerlingvolgsysteem. Vooral met betrekking tot spellen, lezen en wiskunde worden vorderingen concreet bijgehouden. De opvolging van specifieke problemen wordt ook uitgebreid bijgehouden en ondersteunt zowel het overleg met betrokkenen als (individuele) remediëringen. Er is weinig gerichte aandacht voor de ontwikkeling van talenten en interesses van leerlingen.
- De school evalueerde haar 'evaluatiebeleid' nog niet formeel.

4.2.2 *Rapporteringspraktijk*

Motivering

- De school heeft geen expliciete visie op rapportering. De leraren in de lagere afdeling verantwoorden wel een aantal gemaakte keuzes voor het nieuwe rapport.
- In de kleuterafdeling rapporteert men over de voorbije en/of geplande activiteiten. Men neemt hiertoe diverse initiatieven.
- De school rapporteert in beide niveaus (kleuter en lager) over haar leerlingen door de oudercontacten. Vooral op het kleuterniveau worden deze oudercontacten gevoed door het kindvolgsysteem en observatiegegevens van de leraar. Het MDO wordt minder efficiënt ingezet, doordat ze de oudercontacten niet vooraf gaan.
- Individuele rapportering verloopt zowel informeel als georganiseerd. Leraren zijn voor ouders bereikbaar en vooral de kleuterleraren maken hiervan gebruik om het welbevinden en de vorderingen van individuele kinderen te bespreken. Bij specifieke problemen met leerlingen wordt vooral via het MDO aan ouders gerapporteerd.
- Op basis van ontevredenheid over het vorige rapport vernieuwde het team haar rapport voor de lagere afdeling. De gemaakte keuzes worden wel door leraren verantwoord, maar zijn niet gefundeerd op een expliciete en onderbouwde visie op rapportering. Met het nieuwe rapport wil het team vooral de aandacht voor de totale persoonlijkheidsontwikkeling onder de aandacht van ouders brengen. Vooral de beoordeling van muzische vorming in het 'puntenrapport' en het karakter van het leef- en leerhoudingenrapport, roepen bij leraren nog vragen op.
- De nieuwe rapportering bestaat uit een puntenrapport en een leer- en leefhoudingenrapport die afwisselend worden meegegeven met de leerlingen. In het puntenrapport beoordeelt de school de prestaties van leerlingen nauwkeuriger dan vroeger, het maakt een gedifferentieerde invulling mogelijk, de punten worden aangevuld met stimulerende commentaar en er is ruimte voor reflectie door de leerling en de ouders. Vooral voor wereldoriëntatie en muzische vorming dient zich nog een reflectie aan: de cijfers zijn dikwijls een mix van verschillende oordelen (inzet, studievaardigheid, inzicht, samenwerking, ...), waardoor het rapport aan formatieve waarde verliest en het niet duidelijk is in hoeverre de school de vooropgestelde doelen correct en evenwichtig beoordeelt.

- Het eerste rapport in het eerste leerjaar is aangepast aan de leeftijdsgroep. Het rapport bevat onderwerpen die met een vijfpuntsschaal door de leraar beoordeeld worden. Onder meer onder druk van ouders wordt deze waardevolle aanzet vroeg verlaten.
- Voor lichamelijke opvoeding krijgen de leerlingen een apart vorderingenrapport.
- Het leef- en leerhoudingenrapport houdt een tweemaandelijks screening in van een heel uitgebreid pakket aan attitudes. Sterke punten zijn de aandacht voor het zelfconcept, sociale vaardigheden en leren leren, de ruimte voor zelfevaluatie, de verwoording van persoonlijke werkpunten en de reflectie door ouders. De school reflecteerde nog niet kritisch over de aard van de items, het groot aantal 'attitudes' op elk rapport, de beperkte aansluiting bij de voorafgaandelijke onderwijsleersituatie of de persoonlijke ontwikkeling van de leerling en de isolatie van de zelfevaluatie door de leerling.
- Een aantal leraren van de lagere afdeling ziet nog ontwikkelingsmogelijkheden voor de rapportering. De school beschikt niet over gegevens over de tevredenheid van ouders over dit rapport en voorziet geen verderzetting van haar rapporteringsbeleid.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De school ontwikkelt zich vooral door de 'interne kracht' van de coherente lerarenploeg. Op basis van een hoge betrokkenheid, kritische reflecties, een hoge gezamenlijke doelgerichtheid en zin voor ontwikkeling, bespreekt dit team geregeld de werkpunten van de school. Het lerarenteam stelt zijn prioriteiten en nascholingen aan de directeur voor en werkt via verschillende vormen van (in)formeel overleg de genomen initiatieven uit. Het team spreekt daarbij zijn waardering uit voor de kanaliserende inbreng van de scholengemeenschap, bijv. m.b.t. het huiswerkbeleid, de implementatie van techniek, de intervisies tussen leraren van dezelfde leerjaren en het ICT-beleid.
- De schoolontwikkeling verloopt niet altijd efficiënt en effectief. Ten eerste stelt de school teveel prioriteiten. Die worden vooral impliciet gesteld en worden nauwelijks systematisch uitgewerkt. Sommige initiatieven worden daardoor niet (meer), gedeeltelijk of slechts op lange termijn gerealiseerd. Het ontbreekt de school duidelijk aan een zorgvuldig opgesteld en breed gedragen beleidsplan, waarin enkele meetbare doelstellingen, daarvan afgeleide acties en evaluaties op een haalbare en transparante manier gepland worden. Ten tweede is de betrokkenheid van de directeur in elke fase van de schoolontwikkeling (de informatiefase, de bepaling van doelen en visie, het ontwerp van de implementatie, de uitvoering, de opvolging op de werkvloer en de evaluatie) te beperkt. Dit leidt op zijn beurt tot communicatiestoornissen, problemen in de besluitvorming en verhindert een vlotte realisatie van de initiatieven.
- De school streeft naar een democratische besluitvorming, maar weet die niet altijd te realiseren. De leraren kunnen ideeën aanbrengen en uitwerken op de personeelsvergadering, maar krijgen vooraf geen agenda van deze vergaderingen. Functioneringsgesprekken dragen weinig bij tot de schoolcultuur of het beleid. De schoolraad krijgt vooral informatie, maar heeft weinig inbreng in het beleid van de school. De leerlingenraad werd stopgezet.
- De informatiedoorstroming kan aan efficiëntie winnen. Zo werd het nieuwe huiswerkbeleid bijvoorbeeld nog niet grondig aan ouders voorgesteld. Ook de dagelijkse communicatie en informatiedoorstroming verloopt niet altijd efficiënt.
- De organisatie van de deskundigheidsbevordering beantwoordt weinig aan de visie van de scholengemeenschap. De school nam in haar schoolwerkplan de actuele visie van de scholengemeenschap op 'professionaliseringsbeleid' over, maar weet die nog niet in praktijk om te zetten. Nascholingsinitiatieven ondersteunen de GOK- en zorgwerking en de ontwikkeling van de school, maar het ontbreekt de school aan een duidelijk implementatieplan om de verworven inzichten systematisch in resultaten om te zetten.

De school maakt ook geen gebruik van de evaluatiegegevens van leerlingen om het professionaliseringsbeleid in te vullen.

- De school gaat weinig dynamisch met haar visie om. Het pedagogisch project is van een vorig schoolbestuur en is dringend aan vernieuwing toe. Enerzijds is de schoolvisie nauwelijks een basis voor het stellen van prioriteiten en anderzijds sturen vernieuwingen de visie ook niet bij. Het team ontwikkelt zijn initiatieven vooral vanuit een pragmatische instelling. De informele visie die hieraan ten grondslag ligt, wordt te weinig geëxpliciteerd of aan schoolexterne inzichten getoetst. Bijvoorbeeld met betrekking tot de nieuwe rapporten zou dit een meerwaarde kunnen betekenen..
- Het gelijke onderwijskansenbeleid (GOK-beleid) beantwoordt gedeeltelijk aan de regelgeving. De school voerde in 2008 op systematische wijze een brede beginsituatieanalyse uit, waarbij de leraren voldoende betrokken waren en die gericht was op de hele schoolpopulatie. Deze analyse leidde tot de keuze van twee vage doelen binnen de thema's 'preventie en remediëring' en 'socio-emotionele vorming'. Deze doelen worden in een groot aantal GOK-actiepunten vertaald, waardoor het geheel moeilijk haalbaar lijkt. Sommige actiepunten zijn waardevol, andere zijn weinig ambitieus of staan nauwelijks in relatie tot de vooraf gestelde doelen. De school volgt de uitvoering en de resultaten vooral op permanente basis op. Sommige initiatieven lopen nog, andere werden ondertussen (gedeeltelijk) afgebouwd. Het GOK-beleid werd tussentijds geëvalueerd in 2009-2010. Het plan bevat geen eindevaluatie. Sinds de tussentijdse evaluatie wordt het beleid weinig planmatig bijgestuurd om niet-gehaalde doelstellingen alsnog te realiseren.
- Het talenbeleid van de school wordt gefundeerd door 'het talenbeleid van de scholengemeenschap'. In praktijk actualiseert de school haar onderwijs Nederlands op basis van het vernieuwde leerplan en organiseert de school sensibilisering voor vreemde talen. Voor sensibilisering voor Engels maakt ze gebruik van ICT-terminen. Voor Frans mondt de sensibilisering uit in een systematische taalinitiatie. Onder impuls van de scholengemeenschap en het CLB nemen de leraren van de derde graad deel aan overlegmomenten over Frans met het secundair onderwijs. De school plant nog geen concrete opvolging of evaluatie van dit beleid.
- De school maakt enigszins werk van kwaliteitszorg. De meeste leerlingen halen hun getuigschrift. De klassenraad overlegt daarvoor over elke leerling individueel, maar de school stelt geen duidelijke criteria voorop.
- De schoolloopbaan van de leerlingen verloopt vlot. De school maakt er werk van om haar leerlingen zoveel als mogelijk te laten overgaan.
- De school beschikt over valide outputgegevens voor wiskunde en sommige domeinen van Nederlands. Die tonen aan dat haar leerlingen de betrokken eindtermen voldoende halen. Ze gebruikt deze gegevens echter nauwelijks om de kwaliteit van haar onderwijs op schoolniveau systematisch te optimaliseren. Voor de andere leergebieden, met uitzondering van lichamelijke opvoeding, beschikt de school niet over valide evaluatiegegevens om aan te tonen of haar leerlingen de eindtermen halen.
- De school gaat weinig proactief om met de verzameling van gegevens over oud-leerlingen. De beschikbare gegevens geven aan dat veel leerlingen in het eerste jaar van het vervolgonderwijs een A-attest halen.
- De school beschikt niet over relevante gegevens over de tevredenheid van haar leerlingen, personeelsleden of ouders.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Leergebiedoverschrijdende eindtermen: De school streeft de eindtermen leren leren na volgens een schooleigen planning.
- In de kleuterafdeling past de school het leerplan toe voor wiskundige initiatie.
- De verschillende domeinen van wereldoriëntatie komen in de kleuterafdeling voldoende gevarieerd en gradueel aan bod.
- De school kan aantonen dat de leerlingen de eindtermen wiskunde in voldoende mate halen.
- In de lagere afdeling sluit het aanbod van wereldoriëntatie voldoende aan bij het leerplan.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De school begeleidt de socio-emotionele ontwikkeling van haar leerlingen expliciet en systematisch.
- De school maakt werk van een meer kwaliteitsvolle rapportering.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het lerarenteam getuigt van een hoge betrokkenheid bij de klas en de school, zin voor initiatief, en participatieve instelling, een hoge gezamenlijke doelgerichtheid en een consequente uitvoering van afspraken.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De school kan nagaan in hoeverre de leerplandoelen wereldoriëntatie evenwichtig aan bod komen.
- In de lagere afdeling kan de school nagaan in hoeverre de evaluatie van wereldoriëntatie de vooropgestelde (leerplan)doelen werkelijk toetst.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Zowel in de kleuter- als lagere afdeling kan de school haar visie op evaluatie verder uitklaren en consequent toepassen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het leiderschap van de school vraagt uitdrukkelijk om een planmatige aanpak. Een formeel en democratisch opgesteld beleidsplan, waarin doelen strikt geselecteerd worden en dat vertaald wordt in concrete en haalbare actieplannen, is hiervoor nodig.
- Het pedagogisch project (van het vorige schoolbestuur) is aan actualisering toe. Het vormt nauwelijks een basis voor de huidige schoolontwikkeling. Schoolontwikkelingen brengen hierin ook geen dynamiek.
- De besluitvorming en communicatie kan democratischer, transparanter en effectiever verlopen.
- De school kan haar outputgegevens inzetten om haar onderwijskwaliteit, waar mogelijk, systematisch te verbeteren.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Bart De Bie

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: